

Revisionsplan för Linköpings universitet 2022

Sammanfattning

Internrevisionens revisionsplan består dels av uppföljning av innevarande års revisionsplan, dels av planering av kommande år. Revisionsplaneringen löper parallellt med LiUs verksamhetsplaneringsår.

Revisionsplaneringen för 2022 bygger internrevisionens egen riskbedömning och på universitetets riskanalys. Utifrån detta har internrevisionen föreslagit att följande revisionsuppdrag genomförs under 2022:

- 2022:01 Institutionsgranskning
- 2022:02 Inköps- och avtalshantering
- 2022:03 Kontinuitetsplanering verksamhetskritiska system och processer
- 2022.04 Samverkan och innovationsstöd

I planen föreslås även inriktning för 2023 samt ytterligare ett antal revisionsområden som är tänkt att bevakas löpande för att kunna prioriteras in om utrymme ges eller om så bedöms lämpligt ur risksynpunkt.

Innehåll

Om internrevisionen	3
Uppföljning av föregående års revisionsplaner	4
Genomförda revisionsuppdrag och avslut av uppföljning av tidigare granskningar	4
Status för uppdrag i revisionsplan 2021.....	5
Internrevisionens resurser	6
Kvalitetsarbete.....	6
Intern utveckling och fortbildning	6
Internrevisionens inriktning 2022-2023	7
Riskanalys.....	7
Granskningsinriktning	7
Inriktning 2022.....	8
2022:01 Institutionsgranskning.....	8
2022:02 Inköps- och avtalshantering.....	8
2022:03 Kontinuitetsplanering verksamhetskritiska system och processer	9
2022:04 Samverkan och innovationsstöd	9
Förslag till inriktning 2023.....	10
2023.01 Institutions/Fakultetsgranskning	10
2023.02 Digitala studier och examination.....	10
2023.03 Etikrelaterade mål och aktiviteter	10
2023.04 Modell för internprissättning	10
2023.05 Historiska ekonomiska underskott.....	11
2023.06 Process för hantering av arbetsrättsliga ärenden	11
Revisionsuppdrag i reserv.....	11
Övriga revisionsinsatser	12
Internrevisionens kompetensutveckling	12
Utveckling av internrevisionsfunktionen	13
Sammanställning av internrevisionens revisionstid för året	14

Om internrevisionen

Internrevisionens uppdrag är att hjälpa universitetet att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i ledningsprocesser, riskhantering samt styrning och kontroll. Internrevisionen arbetar inom hela organisationen, vilket ger en god position för att bidra till ökad enhetlighet och synergi i processer och rutiner mellan olika verksamhetsdelar. För att internrevisionen ska lyckas i sin målsättning är en god dialog med alla delar av organisationen både i planeringsarbetet och i genomförandet av revisionsarbetet en förutsättning.

Organisatoriskt är internrevisionen placerad direkt under styrelsen som en fristående enhet. Internrevisionen ska vara en objektiv, granskande, stödjande och rådgivande funktion, vilken tillför universitetets verksamhet ett mervärde och stödjer utvecklingen av en ändamålsenlig intern styrning och kontroll. Internrevisionen vid Linköpings universitet bedrivs enligt Internrevisionsförordningen (2006:1228), internrevisionens instruktion, Ekonomistyrningsverkets (ESV) riktlinjer samt internationella riktlinjer för yrkesmässig internrevision.

Internrevisionens revisionsplan består dels av uppföljning av innevarande års revisionsplan, dels av planering av kommande år. Revisionsplaneringen grundar sig på universitetets riskanalys och internrevisionens egen riskbedömning.

Uppföljning av föregående års revisionsplaner

Genomförda revisionsuppdrag och avslut av uppföljning av tidigare granskningar

Under 2021 har ett uppdrag från 2020 års revisionsplan avslutats. Ett uppdrag från 2021 års revisionsplan har avslutats och övriga tre redovisas våren 2022. En kort presentation av avslutade uppdrag följer nedan.

2020:04 – Bisysslorapportering

Internrevisionens granskning av universitetets bisysslorapportering inriktades på fyra områden: Universitetets regelverk och anvisningar, Universitetets systemstöd, Medarbetarnas regelefterlevnad samt Universitetets uppföljning.

Granskningens viktigaste slutsats var att systemstödet för bisysslorapportering visade på brister och svagheter i sådan omfattning att man inte tillfredsställande kunde säkerställa att uppgifter var aktuella och användbara.

Universitetsstyrelsen beslutade att med beaktande av vad som redovisats av internrevisionen uppdra till rektor att fortsätta utveckla området kring hantering av bisysslorapportering i enlighet med planerade och påbörjade aktiviteter.

2021:01 – Institutionsgranskning Institutionen Medicinsk Teknik (IMT)

En institutionsgranskning syftar till att bedöma den interna styrningen och kontrollen inom några grundläggande administrativa områden, samt i förekommande fall lämna förslag till förbättringar.

Internrevisionen lämnade följande rekommendationer:

Organisering och ansvarsfördelning

- Att besluta om en egen arbetsordning för institutionsstyrelsen.
- Att tydliggöra till vem, i vilken form och när det strategiska arbetet ska följas upp och redovisas.
- Att tydliggöra den praxis som finns vid genomgång och uppföljning av forskningsgruppernas verksamhet.

Ekonomi

- Säkerställa insamling och dokumentation av verifikat i fakturahanteringen. Stöd kan hämtas från Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring §§ 13-16 och Ekonomistyrningsverkets tillhörande föreskrifter.
- Fortsätta arbetet med att minska nyckelpersonberoendet genom utökande av exempelvis backup, arbetsbyten mm.

- Utöka och vid behov specificera skriftliga rutinbeskrivningar och ansvarsområden för viktiga delar i organisationen. Viktigt att även detta innefattar ledningen för institutionen.

Informationssäkerhet

- Överväga att utse informationssäkerhetsansvarig på institutionen.
- Ta hjälp av informationssäkerhetsansvariga på IT-avdelning för att införa rutiner och ge kunskap i informationsklassning och riskanalyser hos såväl ledningsgrupp som forskningsledare.
- Införa särskild punkt för redovisning/diskussion av riskanalyser avseende informationssäkerhet i forskningsprojekt vid de halvårsvisa mötena mellan institutionsledning och forskningsledare.
- Se över möjligheterna att införa informationssäkerhet som en återkommande punkt i möten med personalen.
- Se över regel efterlevnad för och behovet av regler, rutiner och information avseende användandet av privata molnapplikationer och användandet av privata smartphones, surfplattor och datorer i tjänsten utifrån den centrala policyn.

Status för uppdrag i revisionsplan 2021

- 2021:01 Institutionsgranskning – Avslutad. Se ovan.
- 2021:02 Informationssäkerhet i forskningsmiljö-pågår. Redovisas april 2022
- 2021:03 Hantering av avgiftsskyldiga studenter-pågår. Redovisas april 2022
- 2020:04 Arbetsgivaransvar vid hemarbete och tjänsteresor-pågår. Redovisas februari 2022.

Uppföljning av beslutade åtgärder i tidigare års granskningar

Följande granskningar sluthanterades under året efter att verksamheten genomfört de åtgärder styrelsen fattat beslut om:

Investeringsprocessen LiU-2014-00605

Chefsrollen LiU-2017-01754

Inköp och avtalshantering LiU-2017-02804

IT-säkerhet LiU-2018-03194

Riskhantering LiU-2019-03280

Hantering av information och data i forskningsmiljö LiU-2020-03110

Internrevisionens resurser

LiUs internrevision består av 2 heltidstjänster. Internrevisionen har en revisor anställd med tidsbegränsad deltidstjänst september 2021 – februari 2022.

Kvalitetsarbete

Ekonomistyrningsverket (ESV) har sedan januari 2006 ansvaret att samordna och utveckla internrevisionen i staten. ESV lämnar också i en särskild rapport till regeringen en redovisning över den statliga internrevisionen. Som ett underlag för arbetet hämtar ESV in information från alla internrevisionsmyndigheter. LiU deltar årligen i ESVs enkät.

Enligt riktlinjer för yrkesmässig internrevision ska en extern kvalitetssäkring av internrevisionsfunktionen genomföras minst en gång vart femte år av en kvalificerad extern oberoende granskare eller granskningsteam. Internrevisionen granskades enligt dessa riktlinjer 2019 och granskningen utföll med gott resultat.

Internrevisionen har ett eget löpande kvalitetsarbete som ligger med i internrevisionens årshjul och genomför årligen en egen självvärdering. Denna självvärdering utvärderas årligen av revisionsutskottet i enlighet med instruktion för internrevision vid LiU. Resultatet från det arbetet har varit att vi konstaterat att vi följt gällande regelverk för internrevisionen och att våra revisioner genomförts oberoende gentemot verksamheten. Vidare har vi identifierat ett antal områden för vidare utveckling, som vi lagt in i vårt interna utvecklingsarbete.

Intern utveckling och fortbildning

Internrevisionen har sedan tidigare medarbetare som är certifierad internrevisor (Certified Internal Auditor). Internrevisionen har deltagit i digitala undervisningar som det internationella certifieringsorganet gett under året.

Utbildning för att certifieras som informationssäkerhetsrevisor (CISA) har påbörjats för en revisor under året och certifiering beräknas vara klart våren 2022.

Internrevisionen har deltagit i nätverk för internrevisorerna med andra internrevisionsmyndigheter och lärosäten i Sverige och i Norden.

Löpande fortbildning har under detta år skett genom webbaserade utbildningar som innefattat såväl revisionsmetodik, informationssäkerhet och aktuella myndighetsfrågor.

Internrevisionens inriktning 2022-2023

Riskanalys

Risk kan uppstå lika mycket utifrån att något fördelaktigt inte sker, dvs förlorade möjligheter, som osäkerheter och svaga strukturer och processer. Internrevisionen ska inriktas mot omständigheter som kan påverka universitetets möjligheter att förverkliga sina uppgifter och nå sina mål.

Internrevisionen gör löpande riskanalys över året och rapporterar en gång per år internrevisionens sammanvägda riskbedömning i revisionsplanen. Riskanalysen innefattar intervjuer med ledande befattningshavare och personer på olika nivåer i organisationen, analys av omvärlden, kunskaper och erfarenheter från tidigare gransknings- och rådgivningsuppdrag samt generella risker från andra motsvarande organisationer. Internrevisionen har anpassat sin egen riskanalys till den struktur som används av universitetet i arbetet med förordningen om intern styrning och kontroll (FISK).

Vi har tagit hänsyn till LiUs övergripande riskanalys som dock vid sammanställning av detta dokument inte varit färdigställt.

Bland de enskilda risker som låg till grund för LiUs övergripande riskanalys 2021 fanns följande sex risker som är bedömda som hög risk och som internrevisionen tagit med i sin bedömning:

- Förlust av forskningsdata
- Obehörig åtkomst av information
- Kompetensförsörjning
- Låg utbildningsvolym
- Försämrade innovationskapacitet
- Chef och ledarskap

Internrevisionen har även i sin riskanalys gått igenom rapporterade risker från övriga lärosäten i Sverige och lagt till de som bedömts relevanta till vår egen riskanalys. Vid bedömning av riskerna har även hänsyn tagits till resultatet av internrevisionens tidigare genomförda granskningar och övriga erfarenheter. Denna revisionsplan bygger på genomförd riskanalys.

Granskningsinriktning

Revisionsplanerna beslutas årligen ur ett flerårsperspektiv, med årligt fastställande efter en förnyad riskanalys. Vi planerar även att låta vissa revisionsprojekt löpa över

åren där det bedöms som lämpligt. Detta för att skapa ökad planeringshorisont och upprätthålla en god framförhållning.

Inriktning 2022

Mot bakgrund av ovanstående riskanalys föreslås följande revisionsområden för verksamhetsåret 2022

Planerade revisionsuppdrag 2022 med föreslagen tidsåtgång

Revisionsuppdrag	Tidsåtgång (h)
2022.01 Institutionsgranskning	
2022.02 Inköp och avtalshantering	
2022.03 Kontinuitetsplanering verksamhetskritiska system/processer	1750
2022.04 Samverkan och innovationsstöd	
Uppföljning av tidigare års granskningar	150
Rådgivning och ospecificerad granskning	150
Risikanalys och planering	260
Övriga insatser (kvalitetssäkring, omvärldsbevakning)	80
Summa revisionsrelaterad tid	2390

Resultatet av genomförda revisionsinsatser och händelser som inte kunnat förutses vid upprättande av revisionsplanen kan motivera ändringar av planen och prioritering under löpande verksamhetsår. Större förändringar ska beslutas av styrelsen.

I efterföljande avsnitt ges en kortfattad beskrivning av de föreslagna granskningsprojekten samt övriga återkommande arbetsuppgifter inom funktionen.

2022:01 Institutionsgranskning

En institutionsgranskning omfattar genomgång och diskussion kring institutionens viktigaste processer inom styrning och administration. Områden som behandlas är mål, uppgifter, ekonomi, personal och informationssäkerhet. I ekonomidelen ingår även granskning av vissa årsredovisningsrelaterade poster.

Granskningen syftar till att undersöka om styrning och kontroll är tillfredsställande, samt om universitetet med en rimlig säkerhet lämnar en tillförlitlig redovisning och rättvisande rapportering och i förekommande fall föreslå förbättringsåtgärder.

2022:02 Inköps- och avtalshantering

Internrevisionen gjorde 2017 en granskning där en stor mängd inköp och avtal granskades. Internrevisionen pekade på fel, brister och svagheter i hanteringen av inköp och avtal. Ledningen beslutade och genomförde flera åtgärder för att förbättra hanteringen.

Internrevisionen kommer löpande i kontakt med fakturor från inköp och avtal och har de senaste åren noterat att det fortfarande finns exempel där tidigare uppmärksammade fel och brister återkommer. Inköps- och avtalshantering är ett område inom offentlig verksamhet där det generellt finns stora risker i form av potentiella skadeståndsanspråk vid felaktig hantering samt det område där materiella oegentligheter är vanligast.

Granskningen syftar till att se hur genomförda åtgärder har gett resultat i den faktiska inköps- och avtalshantering vid universitetet. Granskningen kommer även denna gång att fokusera på att granska fakturor och avtal inom områden där internrevisionen bedömer att det finns störst risk för fel och brister.

2022:03 Kontinuitetsplanering verksamhetskritiska system och processer

Internrevisionen genomförde en granskning 2019 avseende krisberedskap och kontinuitetsplanering. Där framkom att det fanns förbättringspotential i att göra en genomgång och bedömning av verksamhetskritiska verksamheter, processer och system samt i förekommande fall implementera kontinuitetsplaner inom kritiska områden.

Eftersom många processer behöver stöd av olika informationssystem är det viktigt att kontinuitetsplaner innefattar samtliga inblandade system och hur de kompletterar varandra i ett kritiskt läge. Med hänsyn taget till omvärldens hotbild avseende olika former av nätattacker som drabbar olika delar i samhället är det av stor vikt att organisationen är uppdaterad i vilka system och processer som är verksamhetskritiska, att det finns tydliga kontinuitetsplaner och att simuleringar och övningar genomförs.

Syftet med granskningen är att undersöka hur väl organisationen är rustad att möta ofrivilliga nedstängningar av verksamhetskritiska system.

2022:04 Samverkan och innovationsstöd

Riksrevisionen kritiserade 2017 universitetet för brister i LiUs kontroll över innovationsprocessen samt avsaknad av en utvecklad beställarorganisation för universitetets uppdrag gentemot Holding. De senaste åren har universitetet, bland annat med anledning av kritiken från Riksrevisionen, utvecklat verksamheten omkring samverkan, nyttiggörande och innovation.

Samverkan är inte bara ett av högskolesektorns huvuduppdrag utan är dessutom ett område där LiU profilerat sig genom sin starka koppling till näringslivet med bland annat flera framgångsrika företag som vuxit fram med nära koppling till universitetet.

Syftet med granskningen är att se om de förändring och satsningar som gjorts inom området både lever upp till de formella kraven på regelefterlevnad och levererar i den omfattning som förväntas från beställare.

Förslag till inriktning 2023

Under kommande år finns sex preliminära revisionsområden framtagna ur internrevisionens riskanalys. Revisionsuppdragen kommer årligen läggas fram för styrelsen för omprövning. Till dessa ska de fleråriga uppdrag som redovisats ovan läggas. Den preliminära inriktningen ser ut som följer:

2023:

2023.01 Institutions/Fakultetsgranskning

Sedvanlig institutionsgranskning (se 2022.01), men denna gång planerar vi att besöka en eller flera fakulteter i stället.

2023.02 Digitala studier och examination

Allt mer av universitetets kommunikation med studenterna sker genom digitala system. Det nya kursvärderingssystemet och utvecklingen mot digitala tentamina är två exempel. Internrevisionen bedömer att digitala studentnära system utan tillräcklig anpassning och funktion eller lärare med otillräcklig utbildning i de digitala systemen riskerar att påverka kvaliteten på utbildningen och öka riskerna för fusk vid examination.

Granskningen syftar till att bedöma om de digitala studentnära systemen fyller avsedd funktion och prestanda och att användare får tillräckligt utbildning i användning av systemen.

2023.03 Etikrelaterade mål och aktiviteter

Varje större organisation har krav på sig att formulera etikrelaterade mål och genomföra aktiviteter för att stödja målen. Inom universitetet pågår arbete inom flera relevanta etikrelaterade områden men ändå fick LiU viss kritik från UKÄ gällande hur främst jämställdhetsperspektivet inte kuggade i övrigt arbete.

Granskningen syftar till att kartlägga och bedöma universitetets etikrelaterade mål och aktiviteter.

2023.04 Modell för internprissättning

Universitetet har en modell för internprissättning i sin förvaltning av verksamheten. Det finns redan idag inom IT och i och med centraliseringen av flera av universitetsförvaltningens funktioner som pågår eller planeras i närtid ökar användningen av internprissättning. Internrevisionen ser att det finns en del

principiellt intressanta frågeställningar kring hur internprissättning används och hur det styr beteenden ute i organisationen. Internrevisionen bedömer att det finns en risk att eventuella brister och otydligheter i modellen för internprissättning kan leda till oönskat beteende i organisationen samt leda till försvagad legitimitet för modellen.

Granskningen syftar till att se hur universitetet arbetar med modellen för internprissättning samt ge förslag till eventuella förbättringar.

2023.05 Historiska ekonomiska underskott

I internrevisionens riskanalys inför 2021 har frågan om underskott aktualiserats igen. Om en verksamhet med underskott genererar ett överskott, kommer detta gå till att täcka underskottet vilket medför risk för att underskott som funnits i verksamheten en längre tid riskerar att stagnera den verksamhetens utveckling, då de inte får ta del av vinsten.

Granskningen syftar till att undersöka utvecklingen av underskott i verksamheten över tid, vilka underskott som finns, orsak till existens av underskott, planer för att hantera oplanerade underskott i verksamheten, samt i förekommande fall ge förbättringsförslag.

2023.06 Process för hantering av arbetsrättsliga ärenden

LiU har relativt få ärenden som bereds av personalansvarsnämnden. För en miljö som LiUs, som är relativt stor, konkurrensutsatt och tävlingsinriktad, är detta ovanligt. Revisionsuppdraget syftar till att undersöka orsakerna till detta vilket kan ske genom att undersöka vilka disciplinärenden som lyfts internt, kartläggning LiUs process för hantering av arbetsrättsliga ärenden, vilka fastställda rutiner som finns centralt och lokalt, hur stöd och utbildning till chefer ser ut, samt vilken kompetens som finns och hur resursläget ser ut.

Revisionsuppdrag i reserv

Internrevisionen har identifierat ytterligare ett antal revisionsområden utifrån LiUs riskbild. Vi kommer att följa dessa områden och löpande värdera om ett revisionsuppdrag behöver inledas på området. Områdena är:

- LiUs system för personuppgiftshantering
- Projektstyrning
- Forskarutbildningen vid LiU
- LiUs miljö och hållbarhetsarbete
- Risk i labbmiljö
- ALF-avtalet (Avtal om läkarutbildning och forskning) i samverkan mellan universitet och hälso- och sjukvården.

- Utformning, genomförande och effektivitet i etikrelaterade program, mål och aktiviteter
- Hur LiUs informationsteknologi stödjer LiUs strategier och mål
- LiUs styrning av centrumbildningar, institut och teman
- Introduktionsprogram och aktiviteter för nyanställda

Övriga revisionsinsatser

Rådgivning och ospecificerad granskning

I internrevisionens uppgift ingår att ge råd och rekommendationer i olika frågor som berör den interna styrningen och kontrollen vilket inkluderar efterfrågad rådgivning från verksamheten och information i olika sammanhang. Rådgivningen består ofta i löpande rådgivning till rektor, universitetsdirektör eller någon i verksamheten i korta ärenden/frågor, vilka inte föranleder någon särskild rapportering, även om det kan förekomma.

Tid har reserverats för granskningsinsatser/utredningar på framställan av styrelsen/rektor eller den rektor utser.

Riskanalys och planering inför kommande år

Arbetet med att upprätta riskanalys och planera kommande års arbete utförs delvis löpande under året och delvis genom en mer systematisk genomgång med bland annat intervjuer i oktober. Riskanalysen bildar underlag till revisionsplan för 2023–2024, som styrelsen tar ställning till i december 2022.

Internrevisionens kompetensutveckling

Internrevisionen omfattar all verksamhet som universitetet bedriver och ansvarar för. Internrevisorerna ska löpande förbättra sina kunskaper och färdigheter, dels genom fortlöpande yrkesmässig utveckling, dels genom under året internt framtagna och individuellt anpassade utbildningsprogram. Den fortlöpande kompetensutvecklingen anpassas till internrevisionens utveckling och krav samt de krav som standards ställer på kompetens och löpande fortbildning.

Internrevisionen eftersträvar att behålla och erhålla god kompetens inom samtliga de områden som anges som viktiga i universitetets riskanalyser och av samordningsmyndigheten ESV liksom att tillgodose de krav på kompetens som den internationella organisationen för yrkesmässig internrevision ställer. För det närmaste året bedöms att det finns specifikt kompetensutvecklingsbehov inom följande områden:

- Utbildning CISA-certifiering (Certified Information Systems Auditor)
- Fortbildning CIA-certifiering (Certified Internal Auditor)

- Utbildning inom området digitalisering
- Utbildning inom IT-baserade verktyg för registeranalys och robotics

Utveckling av internrevisionsfunktionen

Kontinuerlig utveckling av internrevisionsfunktionen sker i enlighet med Internrevisionsförordningens och internationella standards inom området samt genom kontinuerlig översyn av våra metoder och rutiner.

Internrevisionen medverkar i flera nätverk bestående av internrevisionsfunktioner från olika myndigheter och även ett särskilt för lärosäten i Norden. Syftet med detta forum är att utbyta erfarenheter, förbättra vår arbetsmetodik, stärka vår kompetens och delta i internrevisionsprofessionens utveckling.

Internrevisionen har även identifierat egna interna utvecklingsområden. Vi har ett behov av öka kompetens inom IT-baserade revisionsverktyg, såsom verktyg för registeranalys eller att använda robotics i vårt revisionarbete.

Fokusområden för övrigt utvecklingsarbete under kommande året är:

- Genomgång hur diarieföring och arkivering av olika digitala dokument ska hanteras.
- Vi ska fortsätta utveckla vårt metodarbete och fortsätta se över formen på delar av revisionsdokumentationen.
- Metod för och strukturerat inhämtande av återkoppling från verksamheten efter genomfört revisionsuppdrag.

Sammanställning av internrevisionens revisionstid för året

Internrevisionens tillgängliga revisionstid motsvarar arbetstid för två medarbetare plus planerade konsulttimmar. Vi planerar att under 2022–2023 fördela antalet persontimmar enligt nedanstående övergripande sammanställning:

Sammanställning av internrevisionens tid i timmar för år 2021–2023

Aktiviteter (inkl. konsultinsatser)	Plan 2021	%	Utfall 2021*	%	Plan 2022	Plan 2023
Revisionsinsatser						
Revisionsuppdrag/ uppföljning	1890		1920		1900	1900
Stöd och rådgivningsuppdrag	150		100		150	150
Övriga insatser (kvalitetssäkring, omvärldsbevakning, riskanalys)	340		600		340	340
Övriga revisionsrelaterade insatser						
Kompetens- och metodutveckling	350		500		380	380
Nätverk	70		150		70	70
Myndighets- och styrelsemöten	160		200		160	160
Intern administration						
Enhetsmöten, administration, m.m.	200		250		250	250
Ledigheter (exkl. semester)	240		120		150	150
Summa	3400		3840		3400	3400

*För 2021 är utfallet från 1 november och resten av året uppskattat som estimat